الەۋمەتتىك دەنساۋلىق ساقتاۋ جۇيەسىنىڭ عىلىم - تەحنيكالىق تىرەگىن كۇشەيتەيىك

(باسى 1 - بەتتە)

ٴبىر اپتاعا جەتپەيتىن ۋاقىتتا جاڭا تيپتى ايدارشا ۆيرۋستىڭ تۇتاس گەن گرۋپپاسى قاتارىن تۇراقتاندىرىپ ٴارى ۆيرۋستىڭ ۋلى ٴتۇبىرىن اجىراتىپ الىپ، كوپ ٴتۇرلى تەكسەرۋ - ولشەۋ سىناق ونىمدەرىن دەر كەزىندە شىعارىپ، ٴبىر توپ ٴونىمدى ٴدارى - دارمەك جانە ەمدەۋ جوباسىن جەدەل سارالاپ تاڭداپ، كوپ تەحنيكالىق جەلىدەگى ۆاكتسينا زەرتتەۋ - اشۋ كلينيكالىق سىناق كەزەڭىنە ٴوتتى. جاقىندا ۋحاندا تەك 19 كۇن ىشىندە 9 ميلليون 900 مىڭعا جۋىق ادامعا نۋكلەين قىشقىلى تەكسەرۋىن جۇرگىزۋدى شوعىرلى تۇردە ورىنداپ، سالاماتتىق كودى، ينفرا قىزىل ساۋلەمەن دەنە تەمپەراتۋراسىن ولشەگىش، ەمدەۋ - كۇتىمدەۋگە كومەكشى روبوت، 5G قاشىقتان بىرلەسىپ دياگنوز قويۋ سياقتى سيفرلى تەحنيكالاردىڭ قولدانىلۋى ىندەتتى قاداعالاۋ - تالداۋ، ۆيرۋستىڭ تەگىن انىقتاۋ، ساقتانۋ - تىزگىندەۋ جانە قۇتقارۋ - ەمدەۋ، بايلىقتى سەپتەۋ - ۇلەستىرۋ سياقتى جاقتاردا ماڭىزدى رول اتقاردى. عىلىمي زەرتتەۋ، كلينيكا، ساقتانۋ - تىزگىندەۋ ٴبىرىنشى شەبى ٴوزارا سايكەسىپ، ٴوندىرىس، وقۋ - وقىتۋ، زەرتتەۋ ٴار جاقتان تىعىز سەلبەسىپ، بۇكىل ەلدەگى ىندەتتەن ساقتانۋ - تىزگىندەۋ توسقاۋىل شايقاسىنىڭ كەلەلى ستراتەگيالىق جەتىستىككە جەتۋىنە پارمەندى عىلىم - تەحنيكالىق تىرەك ازىرلەدى. «ليۋيەداۋ» جۋرنالىنىڭ باس رەداكتورى ريچارد حورتون ايتقانداي: جۇڭگونىڭ شيپاگەرلەرى مەن عالىمدارى ەڭ ەگەي ۇلەس قوستى.

ادامزات ىندەتتى تۇبىندە جەڭىپ شىعادى، ٴبىراق، توسىن تۋىلاتىن ەلەۋلى الەۋمەتتىك دەنساۋلىق ساقتاۋ وقيعاسى ادامزات ٴۇشىن وسىمەن اقىرلاسپايدى. ”توسىن جاعدايعا دايىن بولۋ مەملەكەتتى جونگە سالۋدىڭ داعدىلى جولى“. ٴبىز، ٴسوز جوق، مىنانى تەرەڭ تانىپ ٴبىلۋىمىز كەرەك، ەلەۋلى جۇقپالى اۋرۋ مەن بيولوگيالىق حاۋىپسىزدىك حاۋىپ - قاتەرى مەملەكەتتىڭ حاۋىپسىزدىگىنە جانە دامۋىنا ساياتىن، قوعامدىق كەلەلى جاعدايدىڭ ورنىقتىلىعىنا ساياتىن ەلەۋلى حاۋىپ - قاتەر جانە سىن - سايىس سانالادى، ٴومىردىڭ حاۋىپسىزدىگى مەن بيولوگيالىق حاۋىپسىزدىك سالاسىنداعى كەلەلى عىلىم - تەحنيكالىق جەتىستىكتەر دە مەملەكەتتىڭ ماڭىزدى قارۋى بولىپ تابىلادى، ىندەتتەن ساقتانۋ - تىزگىندەۋ مەن الەۋمەتتىك دەنساۋلىق ساقتاۋ بويىنشا شۇعىل جاعدايعا توتەپ بەرۋ جۇيەسى مەملەكەتتىڭ ستراتەگيالىق جۇيەسىنىڭ ماڭىزدى قۇرامداس بولىگى ەسەپتەلەدى. دەنساۋلىق ساقتاۋ، سالاماتتىق سالاسىنداعى ەلەۋلى حاۋىپ - قاتەردەن ٴاردايىم ساقتانىپ، قۋاتتى الەۋمەتتىك دەنساۋلىق ساقتاۋ جۇيەسىن ورناتۋدىڭ ايرىقشا ماڭىزدى ٴبىر جاعى — عىلىم - تەحنيكالىق تىرەكتى كۇشەيتۋ. بيولوگيالىق حاۋىپسىزدىكتى مەملەكەتتىڭ جالپى تۇلعالىق حاۋىپسىزدىگىنىڭ ماڭىزدى قۇرامداس بولىگى ەتىپ، بەيبىت زامان مەن شايقاس كەزىن بىرلەستىرۋگە، الدىن الۋ مەن شۇعىل جاعدايعا توتەپ بەرۋدى بىرلەستىرۋگە، عىلىمي زەرتتەۋ مەن ەمدەۋ - قۇتقارۋدى، ساقتانۋ - تىزگىندەۋدى بىرلەستىرۋگە تاباندى بولىپ، ىندەتتەن ساقتانۋ - تىزگىندەۋ مەن الەۋمەتتىك دەنساۋلىق ساقتاۋعا قاتىستى عىلىمي زەرتتەۋدەن قامال الۋ جۇيەسىن جانە قابىلەت قۇرىلىسىن كۇشەيتۋ كەرەك. ٴار جاقتاعى عىلىمي زەرتتەۋ كۇشتەرىن ٴبىر تۇتاس جوسپارلاپ، جۇيەلى تۇردە توتەپ بەرۋ قابىلەتىن جانە دەڭگەيىن ٴوسىرۋ كەرەك. ستراتەگيالىق جوسپارلاۋ مەن بولجامپازدىق ورنالاستىرۋدى كۇشەيتىپ، ىندەتتەن ساقتانۋ - تىزگىندەۋ، الدىن الا ساقتاندىرۋ، بولجاۋ مەحانيزمىن كەمەلدەندىرىپ، ينفورماتسيالاردى دەر كەزىندە، ٴونىمدى تۇردە جيناپ، دەر كەزىندە توتەپ بەرۋ شارالارىن قولدانۋ كەرەك. ىندەتتىڭ تارالۋى شۇعىل كۇيگە وتكەنىنەن كەيىنگى عىلىمي زەرتتەۋدەن قامال الۋ سياقتى جاقتاردا قولباسشىلىق ەتۋ، ارەكەتتەنۋ، قامتاماسىزداندىرۋ جۇيەسىن زەرتتەپ، ورناتىپ، شۇعىل جاعدايعا توتەپ بەرۋ ارەكەت باعدارناماسىن جايشىلىقتا ۆيداعداي جاساپ، شۇعىل جاعدايدا دەرەۋ ىسكە قوسۋ كەرەك.

جاڭالىق اشۋ — دامۋعا جەتەكشىلىك ەتۋدىڭ ٴبىرىنشى قوزعاۋشى كۇشى، عىلىم - تەحنيكا — قيىنشىلىقتى جەڭۋدىڭ پارمەندى قارۋى. ٴتۇزىلىس - مەحانيزم جاعىندا عىلىم - تەحنيكالىق جاڭالىق اشۋ جانە شۇعىل جاعدايعا، وزگەرىسكە توتەپ بەرۋ قابىلەتىن كۇشەيتىپ، شەشۋشى، وزەكتى تەحنيكادان قامال الۋدىڭ جاڭاشا مەملەكەتتىك ٴتۇزىلىسىن جەدەل ورناتىپ، ولقىلىقتاردى تولىقتاپ، وسال تۇستاردى كۇشەيتىپ، ساڭىلاۋلاردى بىتەپ، عىلىم - تەحنيكالىق جاڭالىق اشۋدىڭ جۇيەلىك قابىلەتىن جوعارىلاتۋ كەرەك. حالىق سانى جانە سالاماتتىق، بيولوگيالىق حاۋىپسىزدىك سياقتى سالالارداعى عىلىمي زەرتتەۋ كۇشتەرىنىڭ ورنالاسۋىن جەدەل ىلگەرىلەتىپ، تىرشىلىك عىلىمى، بيوتەحنيكا، ەمدەۋ، ٴدارى - دارمەك جانە دەنساۋلىق ساقتاۋ، مەديتسينالىق جابدىقتار سياقتى سالالارداعى مەملەكەتتىك ٴتۇيىندى عىلىمي زەرتتەۋ جۇيەلەرىن بىرىكتىرىپ، مەملەكەتتىك كلينيكالىق مەديتسينا زەرتتەۋ ورتالىقتارىنان ٴبىر توبىن ورنالاستىرىپ، دەنساۋلىق ساقتاۋ، سالاماتتىق سالاسىنداعى عىلىم - تەحنيكالىق ۇسىنىلىمدى ارتتىرىپ، تىرشىلىك عىلىمى سالاسىنداعى نەگىزدىك زەرتتەۋلەر مەن ەمدەۋ جانە سالاماتتىققا قاتىستى شەشۋشى، وزەكتى تەحنيكالاردا سەرپىلىس جاساۋدى كۇشەيتىپ، ىندەتتەن ساقتانۋ - تىزگىندەۋ مەن الەۋمەتتىك دەنساۋلىق ساقتاۋ سالاسىنداعى ستراتەگيالىق عىلىم - تەحنيكا كۇشتەرى مەن ستراتەگيالىق زاپاس قور قابىلەتىن جەدەل جوعارىلاتۋ كەرەك. جۇڭگو مەن باتىس شيپاگەرلىگىن بىرلەستىرۋ، جۇڭگو دارىلەرى مەن باتىس دارىلەرىن قاتار قولدانۋ وسى رەتكى ىندەتتەن ساقتانۋ - تىزگىندەۋدەگى ٴبىر ۇلكەن ەرەكشەلىك ٴارى جۇڭگو شيپاگەرلىك - دارىگەرلىگىنىڭ جاۋھارىنا مۇراگەرلىك ەتۋدىڭ، تۋراشىلدىقتى ساقتاپ، جاڭالىق اشۋدىڭ جاندى امالياتى. كلاسسيكالىق شيپاگەرلىك كىتاپتارداعى جاۋھارلارىن ەكشەپ الۋدى جانە اشۋدى كۇشەيتىپ، عىلىمي زەرتتەۋدىڭ تىرەك تۇعىرلارىنان ٴبىر توبىن قۇرىپ، جۇڭگو دارىلەرىن تەكسەرۋ - باعالاۋ، تەكسەرۋ - بەكىتۋ مەحانيزمىنە رەفورما جاساپ جانە ونى كەمەلدەندىرىپ، جۇڭگو شيپاگەرلىگىنىڭ جاڭا دارىلەرىن زەرتتەپ اشۋدى جانە كاسىپ سالالاندىرا دامىتۋدى جەبەپ، جۇڭگو شيپاگەرلىگى - دارىگەرلىگى قىزمەت وتەۋ جۇيەسى قۇرىلىسىن كۇشەيتىپ، جۇڭگو شيپاگەرلىگى - دارىگەرلىگى ەرەكشەلىگىندەگى دارىندىلار قۇرىلىسىن كۇشەيتىپ، جۇڭگو شيپاگەرلىگىمەن اۋرۋدىڭ الدىن الۋ جانە ونى ەمدەۋدىڭ جوعارى دەڭگەيلى، مەملەكەتتىك قوسىنىن قالىپتاستىرۋ كەرەك. عىلىمي زەرتتەۋ دارىندىلارىن دامىتۋ ٴتۇزىلىس - مەحانيزم رەفورماسىن تەرەڭدەتىپ، دارىندىلاردىڭ جەتىلۋىنە پايدالى تاربيەلەۋ مەحانيزمىن، اركىمنىڭ ٴوز قابىلەتىن تولىق ىسكە قوسۋىنا ٴتيىمدى پايدالانۋ مەحانيزمىن، باسەكەلەسە وتىرىپ جەتىلۋگە، اركىم ٴوز قابىلەتىن كورسەتۋگە ٴتيىمدى ىنتالاندىرۋ مەحانيزمىن، دارىندىلاردىڭ اعالاپ الىپ شىعۋىنا ٴتيىمدى باسەكە مەحانيزمىن جەدەل قالىپتاستىرىپ، دارىندىلار جەتىلەتىن قۇنارلى توپىراقتى ۆيداعداي نارلەندىرىپ، دارىندى نەگىزىنىڭ اناعۇرلىم جەتىلۋىنە مۇمكىندىك جاساۋ كەرەك.

باس شۋجي شي جينپيڭ: ”حالىقتىڭ قاجەتى مەن جان ايعايى — عىلىم - تەحنيكالىق العا باسۋدىڭ جانە جاڭالىق اشۋدىڭ ٴداۋىر ٴۇنى“ دەپ باسا دارىپتەگەن بولاتىن. حالىق ويلاعاندى ويلاۋعا، حالىق اسىققانعا اسىعۋعا تاباندى بولىپ، نازاردى ەلەۋلى اۋرۋدان ساقتانۋ - تىزگىندەۋ، ازىق - تۇلىك، ٴدارى - دارمەك حاۋىپسىزدىگى سياقتى ماڭىزدى حالىق تۇرمىسى ماسەلەلەرىنە شوعىرلاندىرىپ، الەۋمەتتىك عىلىم - تەحنيكالىق قامداۋدى زور مولشەردە ارتتىرىپ، الەۋمەتتىك دەنساۋلىق ساقتاۋ جۇيەسىنىڭ عىلىم - تەحنيكالىق تىرەگىن كۇشەيتسەك، ٴسوز جوق، حالىقتىڭ اناعۇرلىم جايلى قونىس ورتاسىنان، اناعۇرلىم جاقسى ەمدەۋ - دەنساۋلىق ساقتاۋ قىزمەت وتەۋىنەن، اناعۇرلىم الاڭسىز بولاتىن ازىق - تۇلىك، ٴدارى - دارمەكتەن يگىلىكتەنۋىنە مۇمكىندىك جاساپ، حالىقتىڭ تۇرمىسىن ونان ارى تاماشا ەتە الامىز.

(شينحۋا اگەنتتىگىنىڭ 6 - ايدىڭ 5 - كۇنى بەيجيڭنەن بەرگەن حابارى)

مامەت ٴاليدىڭ قايىن ايتتىرۋى

(باسى 1 - بەتتە)

اۋىل شارۋاشىلىق ٴوندىرىسى ماتەريالدارى دۇكەنىنە كەلدى، ٴبىر وتباسىنىڭ ادامدارى كوڭىلدى بەينەدە قىزدىڭ ۇيىنە قايىن ايتتىرا بارۋداعى ىستەردى تاپتەشتەي اقىلداستى. قايىن ايتتىرۋدان بۇرىنعى تولىق دايىندىقتان كەيىن، 3 اۆتوكولىك قىز جاقتىڭ ٴۇيى تۇرعان ونسۋ اۋدانى تۇمسىق قالاشىعى جوعارعى سىرىم قىستاعىن بەتكە الىپ جولعا شىقتى.

اۆتوكولىكتەن تۇسىسىمەن، مامەت دايىنداپ العان سالەم - ساۋعاتتارىن اۆتوكولىكتەن تۇسىرە باستادى، قىز جاق ٴرايىلا راحماننىڭ ۇيىندەگىلەر ىقىلاسپەن قارسى الىپ، قوناقتاردى ۇيگە كىرگىزىپ، ۇستەلگە اينالا وتىرعىزدى.

”مىنا كىسى مەنىڭ ’ليۋ اكەم‘ بولادى، بالا كەزىمنەن وسى كىسىنىڭ الدىندا ەسەيىپ - ەرجەتتىم، قۇددى ٴوز اكەم سياقتى“. ەكى جاقتىڭ اتا - اناسى مەن تۋىس - تۋعاندارى جايعاسىپ وتىرعانان كەيىن، مامەت الدىمەن ليۋ شۋانپيڭدى تانىستىردى، سونداي - اق ونىڭ بۇگىن اكەسى ورنىندا كەلىپ وتىرعاندىعىن ايتا كەتتى. تۋىستار ٴبىر - بىرلەپ تانىستىرىلعانان كەيىن، ەكى جاق تاماقتان اۋىز تيە وتىرىپ شۇيىركەلەسە باستادى.

”ەكى بالا دا جاقسى بالا، ولاردىڭ ارالاسقانىنا دا جارتى جىلدان استى، قىزدارىڭىز سۇلۋ دا اقىلدى ەكەن، ٴبىز قاتتى رازى بولدىق. ٴبىزدىڭ ۇل دا تالپىنىس، قازىر 2 اسحانا اشىپ وتىر. كونەلەردە شاڭىراق كوتەرىپ، تىرشىلىك قۇر دەگەن اتالى ٴسوز بار، الدىمەن شاڭىراق كوتەرىپ، وتاۋ تىككەندە عانا بارىپ، شارۋاشىلىعى ٴتيپتى دە جاقسى دامىتىن بولادى. بالالار باسىنا شاڭىراق كوتەرەتىن جاسقا كەلدى، ولار بيىل ۇيلەنسە دەگەن تىلەگىمىز بار...“. ليۋ شۋانپيڭ قىز جاقتىڭ تۋىسى - تۋعاندارىنا قۇدالىق تىلەگىن ٴبىلدىردى.

داستارقان باسىندا، ٴبىر تۋىسقاننىڭ بۇل ”اكە - بالا“ اراسىنداعى حيكاياعا اڭسارى اۋدى، ليۋ شۋانپيڭ مەن مامەت كوپ جىلدان بەرى ورناعان اكە - بالا سۇيىسپەنشىلىكتەرىن كوڭىلدەنە اڭگىمەلەي باستادى.

”مامەتتىڭ اتا - اناسى ٴبارىمىز ارال قالاشىعىندا دۇكەن اشامىز، ول كەزدە بۇل كىشكەنە بولاتىن، ٴتىلى ٴتاتتى، سۇيكىمدى ەدى“، - دەدى ليۋ شۋانپيڭ، ەكى ۇيدەگىلەر بىرتە - بىرتە تانىسىپ كەتتىك. ليۋ شۋانپيڭنىڭ دە ٴبىر ۇل، ٴبىر قىزى بار ەكەن، بالالار ۇنەمى بىرگە ويناپ، باسقالارىنا ەرىپ، ٴوزىن ”اكە“ دەپ شاقىرۋعا دا ادەتتەنىپ كەتىپتى. ليۋ شۋانپيڭ دە ونى ٴوز بالاسىنداي كورەدى ەكەن، مامەت اعاتتىق وتكىزسە، وعان سابىرلىلىقپەن اقىل ايتىپ، اق پەن قارانى پارىقتاۋدى ۇيرەتىپتى.

”’ليۋ اكەم‘ مەنىڭ ەسەيىپ - ەرجەتۋ بارىسىمدا شەشۋشى رول اتقاردى، ونىڭ تاربيەسى مەن كومەگى بولماعاندا، قازىر قانداي ادام بولىپ شىعارىمدى ويلاۋعا باتىلىم بارمايدى“. مامەت ەسىنەن كەتپەيتىن بىرنەشە ٴىستى ەمىرەنە اڭگىمەلەپ بەردى. 10 نەشە جاس كەزىندە، مامەت ساباقتاستارىمەن توبەلەسىپ، تەمەكى شەگىپ، اراق ىشەدى. ”ليۋ اكەسى“ وعان كوپ - كوپ اقىل ايتىپ، سويقان شىعارىپ توبەلەسۋدىڭ ونەر ەمەس ەكەنىن، وتباسىنداعىلاردىڭ كوڭىلىن ورنىقتىرىپ، الاڭسىز ەتۋدىڭ ەر ازاماتتىڭ جاۋاپكەرشىلىگى ەكەنىن تۇسىندىرەدى. ورتالاۋ مەكتەپتى تاۋسقاندا، ”ليۋ اكەسى“ وعان كاسىپتىك - تەحنيكالىق مەكتەپكە بارىپ ونەر ۇيرەنۋدى ۇسىنىس ەتەدى، مەكتەپ بىتىرگەن سوڭ، ونى تاعى دا اسكەرگە قاتىناسۋعا تانىستىرىپ، ونى دۇرىس ٴومىر جولىنا باستايدى. ول دەربەس شارۋاشىلىق قۇرۋدى ويلاعاندا ليۋ شۋانپيڭ وعان كومەكتەسىپ سابىرلىلىقپەن بازار جاعدايىنا تالداۋ جاسايدى ٴارى وعان شارۋاشىلىق قۇرۋ قاراجاتىن بەرە تۇرادى، سونىمەن كوپ ۇزاماي مامەتتىڭ تۇڭعىش باتىسشا تاعام رەستورانى اشىلادى، جارتى جىلدان كەيىن تاعى دا ٴبىر مۋزىكالى تاعامجايى اشىلادى.

”قۇلشىنا ٴجۇرىپ، مەن عيماراتتان ٴبىر ٴۇي ساتىپ الدىم، جەڭىل اۆتوكولىككە دە قولىم جەتتى، ەندى كەلىنشەك الۋ عانا قالدى، كەلىنشەك الۋ سىندى ومىردەگى ۇلكەن ىسكە دە ’ليۋ اكەمنىڭ‘ ارالاسۋىن ٴۇمىت ەتەمىن، ويتكەنى ول مەنى تاماشا ومىرگە باستادى“، - دەيدى مامەت كۇلىپ تۇرىپ كوپشىلىككە.

ليۋ شۋانپيڭ مەيىرلەنە مامەتكە قاراعانان كەيىن، سول جەردەگى وتىرعان تۋىستارعا بىلاي دەدى: ”بۇل بالا كىشكەنتايىنان كوڭىلشەك، تالاپتانعىش بولىپ ٴوستى، قىسقا عانا بىرنەشە جىلدا رەستورانىنىڭ تيجاراتىن ٴساتتى جۇرگىزدى. ۇيلەنگەنەن كەيىن ٴرايىلاداي جاقسى بويجەتكەندى جار ەتسە، بۇدان كەيىنگى كۇندەرىنىڭ ٴتيپتى دە جاقسى بولاتىندىعىنا، شارۋاشىلىعىنىڭ دا بارىنشا دامي تۇسەتىندىگىنە سەنەمىن“.

اتتاناردا، قىز جاقتىڭ اتا - اناسى جاۋابىن بەرىپ، ەكى جاستىڭ ۇيلەنۋىنە قوسىلدى ٴارى بيىل 9 - ايدا ٴساتتى ٴبىر كۇندى تاڭداپ توي جاساۋدى بەكىتتى.

ٴرايىلانىڭ اكەسى راحمان تۇراپ بىلاي دەدى: بۇل قۇدالىقتا ٴدان ريزامىن، مامەت ەڭ ماڭىزدى جاقىن - جان اشىرىن ەرتىپ قايىن ايتتىرا كەلىپ، وتباسىمىزداعىلاردى قۋانتتى. ونىمەن ”ليۋ اكەسىنىڭ“ اڭگىمەسى توتەنشە اسەرلى ەكەن، مەن دە ”ليۋ اكەسىن“ قۇدامداي سيلاپ وتەمىن، وسى سۇيىسپەنشىلىكتىڭ جالعاسا بەرۋىن ٴۇمىت ەتەمىن.

”سىرتتان كىرۋدەن ساقتانۋدىڭ، ىشتە قايتا بەلەڭ بەرۋدەن ساقتانۋدىڭ“ شەشۋشى قورعانىس شەبىن بەكەمدەيىك

(باسى 1 - بەتتە)

اۆتونوميالى رايوندىق پارتكومنىڭ ورىنباسار شۋجيى، اۆتونوميالى رايوننىڭ جاڭا تيپتى ايدارشا ۆيرۋس وكپە قابىنۋ ىندەتىنەن ساقتانۋ - تىزگىندەۋ قىزمەتى قولباسشىلىق شتابىنىڭ قولباسشىسى لي پىڭشين شامالاۋدى كوزدەن كەشىردى جانە ٴسوز سويلەدى. ول بىلاي دەپ باسا دارىپتەدى: بۇل رەتكى شامالاۋ جۇمىسى — بۇكىل رايون شەكارا وتكەلدەرىندەگى ىندەتتەن ساقتانۋ - تىزگىندەۋ شۇعىل جاعدايىنا توتەپ بەرۋ قابىلەتى مەن دەڭگەيىنىڭ ناقتى شايقاستىق سىناعى، سونداي - اق ”سىرتتان كىرۋدەن ساقتانۋ، ىشتە قايتا بەلەڭ بەرۋدەن ساقتانۋ“ ٴتۇرلى شارالارىن جالپى بەتتىك تياناقتاندىرۋداعى قايتالاي اتتانىسقا كەلتىرۋ، قايتالاي دارىپتەۋ، قايتالاي ورنالاستىرۋ بولىپ تابىلادى. جەر - جەر، قاتىستى تاراۋلار باس شۋجي شي جينپيڭنىڭ مەملەكەتتىك ەكى ٴماجىلىس كەزىندەگى ماڭىزدى سوزدەرىنىڭ رۋحىن مۇقيات ۇيرەنىپ، دايەكتىلەندىرىپ، اۆتونوميالى رايوندىق پارتكومنىڭ قىزمەت تالابى بويىنشا، ”سىرتتان كىرۋدەن ساقتانۋ، ىشتە قايتا بەلەڭ بەرۋدەن ساقتانۋ“ شارالارىنا تاباندى بولىپ جانە ونى كەمەلدەندىرىپ، ىندەتتەن ساقتانۋ - تىزگىندەۋدىڭ وڭاي - وسپاق قولعا كەلمەگەن تابىسىن باتىل بەكەمدەپ، ەكونوميكالىق دامۋدى جانە قوعام ورنىقتىلىعىنىڭ كەلەلى جاعدايىن باتىل قورعاپ، كەدەيلىكتەن ارىلتۋدان قامال الۋ شەشۋشى شايقاسىنىڭ شەشۋشى جەڭىسىنە جەتۋ نىسانالارىن، مىندەتتەرىن ورىنداۋعا، جاپپاي دوڭگەلەك داۋلەتتى قوعام ورناتۋعا شىنايى كەپىلدىك ەتۋ كەرەك.

ۇستەل باسىندا شامالاۋ شەكارا وتكەلدەرىندە ىندەتتەن ساقتانۋ - تىزگىندەۋدەگى توسىن وقيعالاردى ارتقى كورىنىس ەتىپ، وقيعا بەينەكەسكىنىن قويىپ جانە ناقتى ۋاقىتتا قولباسشىلىق ەتىپ، جاۋاپ بەرۋ سياقتى تاسىلدەر ارقىلى قورعاس، ەركەشتام، حونجيراپ 3 شەكارا وتكەلىندەگى شەكارادان كىرۋ كارانتينى، بىرلەسىپ ساقتانۋ، بىرلەسىپ تىزگىندەۋ، ىندەت جاعدايىندا اتتانىسقا كەلۋ، ناۋقاستاردى ٴبىر جاقتى ەتۋ، مەديتسينالىق قۇتقارۋ - ەمدەۋ سياقتى 10 جاقتاعى شۇعىل جاعدايعا توتەپ بەرۋ دايىندىعى جانە ناقتى شايقاستىق جۇمىس جۇرگىزۋ جاعدايىنا ەلىكتەمە جاسادى. ىلە قازاق اۆتونوميالى وبلىسىنىڭ، قىزىلسۋ قىرعىز اۆتونوميالى وبلىسىنىڭ، قاشقار ايماعىنىڭ جاڭا تيپتى ايدارشا ۆيرۋس وكپە قابىنۋ ىندەتىنەن ساقتانۋ - تىزگىندەۋ قولباسشىلىق شتابى جەكە - جەكە شامالاۋ جۇمىسىن جۇرگىزىپ، الدىن الۋ جانە ونى تىزگىندەۋ ماماندارىنىڭ ۋاكىلدەرى باعا بەردى.

لي پىڭشين بىلاي دەپ اتاپ كورسەتتى: ”سىرتتان كىرۋدەن ساقتانۋدى“ بوساڭسىتپاۋدى كوزدەي وتىرىپ، ”ٴۇش قورعانىس شەبىن“ باتىلدىقپەن جاقسى ساقتاپ، شەكارا وتكەلدەرىنە، ٴتۇيىندى الاڭ - ورىندارعا، ٴتۇيىندى ادامدارعا قاتىستى دالمە - ٴدال ساقتانۋ - تىزگىندەۋدى كۇشەيتىپ، ”شەكارا سىرتىنان“ ”مەملەكەت قاقپاسىنا“، ونان ”ٴۇيدىڭ الدىنا“ دەيىنگى جالپى تىزبەكتىڭ تۇيىق اينالىمدىق باسقارۋىن ۆيداعداي ىستەپ، ىندەتتىڭ سىرتتان كىرۋ قاتەرىن ەڭ تومەنگى شەككە ٴتۇسىرۋ كەرەك. ناقتى شايقاستىق جاتتىعۋ ارقىلى تۇرلىشە اتتانىسقا كەلۋ دارەجەسىندەگى شۇعىل جاعدايعا توتەپ بەرۋ جوباسى جۇيەسىن كەمەلدەندىرىپ، شۇعىل جاعدايعا توتەپ بەرۋ بويىنشا اتتانىسقا كەلۋدىڭ ٴتۇرلى دارەجەلەرىنىڭ، ٴتۇرلى تارتىپتەرىنىڭ، ٴتۇرلى بۋىندارىنىڭ جىكسىز ۇشتاسۋىن ىلگەرىلەتىپ، توسىن وقيعالاردىڭ بارلىعىنىڭ مەجەدە بولۋىن، توتەپ بەرۋ تاكتيكالارىنىڭ مەڭگەرۋ كولەمىندە بولۋىن جۇزەگە اسىرۋعا قۇلشىنۋ كەرەك. ٴتۇرلى دايىندىق قىزمەتتەرىن مىقتى، ناقتى، ەگجەي - تەگجەيلى ىگەرىپ، اسىرەسە، تاجىريبەحانالاردا نۋكلەين قىشقىلىن تەكسەرۋ قابىلەتىن جوعارىلاتۋ، ەمدەۋگە الۋعا بەلگىلەنگەن شيپاحانالاردىڭ جەتكىلىكتى بولۋىنا كەپىلدىك ەتۋ، اۋاشالاۋ تۇيىندەرىن عىلىمي، لايىقتى ورنالاستىرۋ، قىزمەتكەرلەر اۋىسۋىنىڭ جوعارى ٴونىمدى مەحانيزمىن ورناتۋ، ەپيدەميولوگيالىق تەكسەرۋدى كۇشەيتۋ، الەۋمەتتىك اۋماق پەن شيپاحانالارداعى جۇعىمدالۋدان ساقتانۋ - تىزگىندەۋ شارالارىن كەمەلدەندىرۋ سياقتى جاقتاردا ۇزدىكسىز كۇش شىعارىپ، دەر كەزىندە بايقاۋعا، جەدەل ٴبىر جاقتى ەتۋگە، دالمە - ٴدال باسقارۋ - مەڭگەرۋگە، ٴونىمدى قۇتقارۋ - ەمدەۋگە شىنايى كەپىلدىك ەتۋ كەرەك.

لي پىڭشين بىلاي دەپ باسا دارىپتەدى: ۇيىمدىق باسشىلىقتى كۇشەيتىپ، پارتكومنىڭ باسشىلىعىنداعى جاڭا تيپتى ايدارشا ۆيرۋس وكپە قابىنۋ ىندەتىنەن ساقتانۋ - تىزگىندەۋ قىزمەتى باسشىلىق گرۋپپاسىنىڭ قولباسشىلىق شتابىنىڭ ىندەتتەن ساقتانۋ - تىزگىندەۋدى ۇدايىلاندىرۋ مەن ەكونوميكالىق، قوعامدىق دامۋ قىزمەتىن ٴبىر تۇتاس جوسپارلاپ ىلگەرىلەتۋ مەحانيزمىنە تاباندى بولىپ، قولباسشىلىقتىڭ ىركىلىسسىز بولۋىن ورىنداۋ كەرەك. شايقاس كەزىندەگى جاۋاپكەرشىلىك جۇيەسىن بەكەمدەپ، ناقتىلاپ، دەنساۋلىق ساقتاۋ جانە سالاماتتىق، اۋرۋدىڭ الدىن الۋ جانە ونى تىزگىندەۋ، كەدەن، قوعام حاۋىپسىزدىگى، تەمىر جول، ەمدەۋ، دەنساۋلىق ساقتاۋ قۇرىلىمدارى سياقتى كوپ تاراۋ سايكەسەتىن، بىرلەسە قيمىلدايتىن، ٴبىر - بىرىنە دەمەۋ بولاتىن، جوعارى ٴونىمدىلىكپەن جۇمىس جۇرگىزەتىن قىزمەت جۇلگەسىن قالىپتاستىرىپ، جاۋاپكەرشىلىكتىڭ ايقىن بولۋىن ورىنداۋ كەرەك. الەۋمەتتىك دەنساۋلىق ساقتاۋ قىزمەت وتەۋ جۇيەسى قۇرىلىسىنىڭ سەرپىنىن ارتتىرىپ، قامتاماسىزداندىرۋدىڭ پارمەندى بولۋىن ورىنداۋ كەرەك. ٴتۇيىندى ورىنداردىڭ، شەشۋشى جۇمىس ورىنداعى قىزمەتكەرلەردىڭ ساقتانۋ - قورعانۋىن جانە تاربيەلەنۋىن كۇشەيتىپ، ساقتانۋ - قورعانۋدىڭ تىڭعىلىقتى بولۋىن ورىنداۋ كەرەك.

اۆتونوميالى رايوننىڭ باسشىلارىنان تيان ۋىن، ماڭلىك سەيت قيمىلعا قاتىناستى.